

Beste Vrienden.

Nu ik me los moet weken uit Kisumu merk ik hoezeer ik hier vastgebonden ben. Alleen al alle spulletjes die ik verzameld heb. Zoals overal wakkert het erven de hebzucht aan. Ik merk het aan lui die afscheid komen nemen: ik zie ze onderzoekend rond kijken en hoor ze vragen: "Is dit of dat voor mij?"

De staking van de doktoren in de openbare ziekenhuizen is over, na honderd dagen. Eigenlijk een bizarre toestand, want ze lieten ik weet niet hoeveel mensen gewoon dood gaan. Dan zie je weer hoe stoïcijns de mensen hier ellende aanvaarden. De leider van de staking zei dat die periode ook voor hem een pure hel was geweest. Hoezo, denk je dan, want de meeste doktoren hebben naast hun baan een privékliniek die goed oplevert. Nee, zei hij, het was omdat mensen zo onaardig tegen hem deden. Even dreigde de staking na afloop weer op te laaien, omdat de overheid het loon voor de gestaakte dagen niet wilde uitbetalen; maar dat krijgen ze nu toch, dus is alles pais en vree.

Een dergelijke situatie ontstaat doordat de mensen echt bang zijn voor doktoren, want die kunnen je lelijk te grazen nemen. Ik denk wel eens dat diezelfde angst hier onder alle relaties ligt omdat de gemeenschap gebouwd is op macht. Christendom hoort daar tegengif tegen te zijn; maar daar ontbreekt nog wel eens het een en ander aan. Vorige maand had ik een gesprek met de parochieraad van een nieuwe parochie waar nog geen pastoor is, maar waar de pastoor van de naburige parochie elke Zondag in de in aanbouw zijnde kerk voor een grote menigte Mis komt lezen. Ze hebben moeite met het geld voor de bouw. "Hoe zit dat dan met jullie Zondagscollecte?" Die blijkt groot te zijn, meestal meer dan 10 000 shilling elke keer (in koopkracht komt dat met 1000 Euro overeen); maar de priester ging er mee vandoor, al een heel jaar lang. Ik vroeg of ze hem daar niet over aangesproken hadden. Jawel, maar hij was heel kwaad geworden en gezegd dat de collecte heilig geld was, opgehaald tijdens de Mis, en dat dat alleen door priesters behandeld mocht worden. En dat slikken ze dan, uit angst weer. Nu komt er gelukkig een andere priester, eentje waar ze wel mee kunnen praten, dus breken er nu hopelijk betere tijden aan.

Het land is in de ban van de komende verkiezingen, in Augustus. Alle kandidaten hebben hetzelfde regeringsprogramma: "Kies mij". En politiek betekent: verkiezingscampagne. Je vraagt je soms af of er nog wel geregeerd wordt. De haven van Kisumu is helemaal geblokkeerd met waterhyacinten. Vorig jaar, toen die planten zich aandienden, hebben ze een boot aangeschaft die de vegetatie fijn kon hakselen, zoals dat vijftien jaar geleden ook al eens gedaan was. Waarom hadden ze dat nu niet gedaan? Ja, was het antwoord, er was geen WC aan boord.

Dappere daden komen toch wel voor, ook in de kerk. Vorige week was er ergens een feestelijke viering, en een rijke zakenman bood als geschenk een sierlijke zetel aan voor op het priesterkoor. Hij nodigde de plaatselijke gouverneur uit om er op te gaan zitten en te keuren of hij goed zat. Daarop weigerde de pastor de zetel aan te nemen, omdat die niet meer in de eredienst gebruikt kon worden aangezien de gouverneur er met zijn onzalige achterwerk op gezeten had.

Vorige maand is er 's nachts op de pastorie van Gerard Kraakman ingebroken; het enigste dat de dieven konden vinden was een koelkast; maar ze hebben intussen de wachtman wel vermoord. Dit veroorzaakte grote verontwaardiging in Kisumu, want iedereen weet hoeveel Gerard hier opgebouwd heeft. In een minimum van tijd waren de daders dan ook gepakt, jongens van nog geen achttien jaar. En passant werden er ook nog wat andere dieven gelyncht; dat gebeurt nogal eens omdat de mensen geen enkel vertrouwen hebben in de politie. Ik denk trouwens dat dieven hier vaak "benoemd" worden door de bevolking, en dat ze dan toch maar gaan stelen omdat ze immers toch voor dieven doorgaan.

Vorige week zei een bevriende bankdirecteur tegen me dat hij zo blij was dat het ook in Europa voorkwam dat hooggeplaatste personen niet-bestaande baantjes gaven aan hun kinderen: dus dat deden ze niet alleen in Kenia. Goed nieuws komt soms in onverwachte vermomming.

Nou mensen, op Zondagavond 30 April vlieg ik per KLM naar Schiphol. Ik weet niet of ik voor die tijd nog een keer kan schrijven. In ieder geval, bedankt voor jullie belangstelling. En tot ziens, ooit?